

Cyngor Proffesiynol

Covid-19: Rhestr wirio dychwelyd i'r ysgol

UCAC | yr undeb sy'n diogelu athrawon a darlithwyr Cymru

Covid-19: Rhestr wirio dychwelyd i'r ysgol

Yn dilyn cyfnod ble bu'r mwyafrif o ysgolion ar gau yn sgil argyfwng y coronafeirws, mae UCAC yn cynnig y rhestr wirio ganlynol i aelodau wrth i ysgolion ail-agor yn raddol, er mwyn ceisio sicrhau'r trefniadau mwyaf priodol a diogel i bawb

Cyn bod unrhyw aelod yn dychwelyd i'r ysgol, mae UCAC o'r farn ei fod yn allweddol bod y Llywodraeth yn sicrhau fod pob un o'r pum egwyddor sylfaenol a gyhoeddwyd gan y Gweinidog Addysg wedi'u diwallu:

- Diogelwch, a lles meddyliol, emosiynol, a chorfforol myfyrwyr a staff
- Cyfraniad parhaus i'r ymdrech a'r strategaeth genedlaethol i frwydro yn erbyn lledaeniad Covid-19
- Hyder rhieni, staff a myfyrwyr – yn seiliedig ar dystiolaeth a gwybodaeth – fel y gallant gynllunio ymlaen llaw
- Y gallu i flaenoriaethu dysgwyr ar adegau allweddol, gan gynnwys y rheini o gefndiroedd difreintiedig
- Cysondeb â fframwaith Llywodraeth Cymru ar gyfer gwneud penderfyniadau, i sefydlu arweiniad i gefnogi mesurau fel pellhau, rheoli presenoldeb a chamau amddiffyn ehangach

Os nad ydynt, mae'n glir nad oes modd i athrawon ddychwelyd i'r gweithle.

Er mwyn sicrhau diogelwch a bod hyder wrth ddychwelyd i'r ysgol, mae UCAC o'r farn bod angen sicrhau bod ateb cadarnhaol i'r isod wrth ystyried ail-agor ysgolion.

Cynllunio

1. A oes ystyriaeth lawn o argaeledd staff wedi bod, o gofio'r hawl fydd gan nifer i weithio o gartref?
2. A oes modd agor yr ysgol heb ofyn i staff weithio tu hwnt i'r hyn sydd yn rhesymol o gofio'r ffaith na fydd nifer o aelodau staff yn gallu bod yn bresennol (e.e. grwpiau oedran a phwnc).
3. A yw'r cynlluniau dychwelyd i'r ysgol yn addas? Yn benodol:

- a) oes modd sicrhau pellter cymdeithasol o 2 fetr rhwng pob disgybl yn yr ystafell ddosbarth ac ym mhob agwedd o fywyd ysgol
 - b) oes sicrwydd bod cyflenwad digonol o PPE angenrheidiol i'r ysgol yn unol â'r canllawiau
 - c) a yw'r capasiti wedi ei wirio'n effeithiol
 - ch) a yw hawl staff i dderbyn egwyl resymol wedi ei warantu
 - d) nid oes gofyn i staff na disgyblion symud o le i le heb fod angen yn ystod y dydd
4. A oes ystyriaeth resymol wedi bod o ddichonolrwydd polisïau cyfredol yr ysgol, e.e. disgyblaeth, gwisg?
 5. A oes asesiadau risg cynhwysfawr yn eu lle?
 6. A ydych wedi cael y cyfle i ystyried cynnwys yr asesiadau risg?
 7. A yw'r holl drefniadau ymarferol o ran dychwelyd i'r gweithle yn ddiogel yn eu lle? A ydych wedi derbyn prawf ohonynt? Ee, glanweithdra digonol, profi offer trydanol.
 8. A oes ystyriaeth briodol wedi ei roi i gapasiti'r ysgol i gynnal hyb ac anghenion addysgu'r swigod o ddydd i ddydd?
 9. A yw'r trefniadau glanhau yn glir, a darpariaeth y gwasanaeth glanhau yn amlwg?
 10. A oes trefniadau penodol addas ar gyfer disgyblion ag ADY (yn ôl yr angen)?

Athrawon yn dychwelyd i'r safle

11. A oes rhaglen hyfforddiant addas yn ei le cyn bod disgyblion yn dychwelyd i'r ysgol, er mwyn sicrhau bod gan yr holl staff ddealltwriaeth drylwyr o'r systemau, polisïau a gofynion newydd (gweithdrefnau glanhau, symud trwy'r ysgol, offer a rennir e.e. ipad, offerynnau cerdd, beth i'w wneud mewn achos o salwch, dealltwriaeth o asesiadau risg ac ati)?
12. A oes protocol o beth ddylai ddigwydd mewn argyfwng? A yw pob aelod o staff wedi derbyn copi?
13. A oes canllawiau clir sy'n nodi beth sy'n digwydd pan fo disgybl neu aelod o staff yn dangos symptomau o COVID-19?
14. A yw pawb yn ymwybodol o sut i gael mynediad at gwrs neu gefnogaeth arbenigol (i ddisgyblion a/neu i staff) yn ôl yr angen?

Disgyblion yn dychwelyd i'r safle

15. A yw'r trefniadau profi am COVID-19 cyn derbyn mynediad i'r safle yn gwbl glir?
16. A oes darpariaeth ddigonol o PPE addas i bawb (gan gynnwys mygydau, sgriniau wyneb a menig)?
17. A oes arwyddion yn nodi'n glir y disgwyliadau sydd o ddisgyblion a staff ar y safle, ee proses mynediad, glanweithdra?
18. A oes arwyddion yn dangos y mynedfeydd, allanfeydd a'r llwybrau cerdded penodol (gan gynnwys cyfeiriad y 'traffig' os oes system un ffordd yn ei le)?
19. A yw lloriau'r coridorau wedi eu marcio'n addas er mwyn nodi pellter cymdeithasol, gan gynnwys cyfeiriad y 'traffig' os yn berthnasol?
20. A yw pob ystafell a chynllun clir wedi ei farcio ar y llawr a chelfi angenrheidiol yn unig yn parhau yn y dosbarthiadau er mwyn diwallu anghenion pellter cymdeithasol?
21. A oes darpariaethau glanweithdra digonol, sy'n hygyrch i bawb?
22. Oes cyflenwadau digonol o gynhyrchion hylendid hanfodol fel hylifau diheintio, tyweli dwylo ac ati? A ydynt yn hygyrch i bawb yn ôl yr angen?
23. A yw'r trefniadau cinio yn sicrhau fod modd cynnal pellter cymdeithasol ac nad oes gofyn trosglwyddo i ystafell arall yn ystod y cyfnod cinio?
24. A oes trefniadau amser egwyl ddigonol, sydd yn sicrhau bod egwyl wedi'i amseru ar adegau gwahanol i bob grŵp a bod lleiafswm o gyswllt rhwng disgyblion?
25. A yw'r trefniadau ymarfer corff yn glir ac yn effeithiol?

Os oes unrhyw bryder yn codi cofiwch gysylltu ag un o Swyddogion Maes UCAC:

- Ioan Rhys Jones, Swyddog Maes y Gogledd, ioan@ucac.cymru
- Gareth Morgan, Swyddog Maes y Canolbarth a'r De-orllewin, gareth@ucac.cymru
- Mererid Lewis Davies, Swyddog Maes y De-ddwyrain, mererid@ucac.cymru
- Ywain Myfyr, Swyddog Maes Cynorthwyol, ywain@ucac.cymru

UCAC
Undeb
Cenedlaethol
Athrawon
Cymru

Prif Swyddfa **UCAC**, Ffordd Penglais, Aberystwyth,
Ceredigion SY23 2EU

ffôn: 01970 639950 | ffacs: 01970 626765 | ucac@ucac.cymru

[f facebook.com/AthrawonCymru](https://www.facebook.com/AthrawonCymru) [t twitter.com/AthrawonCymru](https://twitter.com/AthrawonCymru)

www.ucac.cymru